

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

99. TÄYSISTUNTO, 31. TAMMIKUUTA JA 1. HELMIKUUTA 2013

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Vuoden 2013 jälkeistä koheesiopolitiikkaa koskeva lainsäädäntöpaketti”

(2013/C 62/01)

ALUEIDEN KOMITEA

- tähdentää monivuotisesta rahoituskehyksestä parhaillaan käytäviä neuvotteluita silmällä pitäen, että koheesiopolitiikka edellyttää sekä varojen tehokasta käyttöä että vahvaa talousarviota, ja kehottaakin jäsenvaltioita harkitsemaan uudelleen budjettirajoituksia ja säilyttämään vähintään rahoituksen nykytason.
- tukee voimakkaasti Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunnan neuvotteluryhmää kolmen toimielimen neuvotteluissa ja muistuttaa erityisesti yhtyvän muutamiiin EP:n keskeisiin näkemyksiin, jotka koskevat muun muassa siirtymäalueita, tasapainoa Eurooppa 2020 -strategian ja perussopimusten tavoitteiden kesken, paikallis- ja alueviranomaisien tehokasta osallistumista sekä makrotaloudellisten ehtojen ja suoritusvarauksen vastustamista. Komitea toivoo niiden heijastuvan myös lopullisesta lainsäädäntöpaketistä.
- puoltaa monitasoisen hallinnon periaatteen täysimääräistä soveltamista ja paikallis- ja alueviranomaisille mahdollisuutta osallistua aktiivisemmin tulevien kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien laatimiseen. Komitea kannattaa Euroopan komission ehdotusta laatia eurooppalaisen hyvän kumppanuuden säännöt ja pahoittelee siksi syvästi, ettei neuvosto hyväksy tällaista välinettä. Se kehottaa vastahakoisia jäsenvaltioita harkitsemaan uudelleen kantaansa, koska vastahakoisuus antaa negatiivisen signaalin niiden halukkuudesta tehdä yhteistyötä täysivaltaisten kumppanien kanssa.
- kannattaa demokraattisen vastuuvollisuuden lisäämistä ja katsoo, että useista rahoitukseen liittyvistä asioista, kuten määrärahojen jakamisesta jäsenvaltio- ja alueellisella tasolla, enimmäismäärästä ja turvaverkosta, olisi keskusteltava neuvostossa koheesiopolitiikan lainsäädäntöpaketistä eikä monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien neuvotteluiden yhteydessä, jotta Euroopan parlamentti pääsisi osallistumaan keskusteluihin asianmukaisesti ja AK:ta voitaisiin kuulla.
- pahoittelee jälleen kerran, että BKT/BKTL (ja vähemmässä määrin, työttömien lukumäärä) ovat ainoita kriteereitä, joita käytetään kunkin alueen osalta rakennerahastomäärärahojen tason määrittämiseen, ja tähdentää, että olisi käytettävä täydentäviä indikaattoreita, jotta voitaisiin paremmin arvioida sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät tarpeet ja haasteet.

Esittelijä Marek WOŹNIAK (PL, PPE), Ison-Puolan voivodikunnan aluejohtaja

Alueiden komitean päätöslauselma – Vuoden 2013 jälkeistä koheesipolitiikkaa koskeva lainsäädäntöpaketti

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. antaa poliittisen päätöslauselman tämänhetkisistä toimielinten välisistä neuvotteluista, joissa käsitellään vuoden 2013 jälkeistä koheesipolitiikkaa koskevaa lainsäädäntöpakettia. Päätöslauselmassa otetaan huomioon helmi- ja heinäkuussa 2012 hyväksytyt komitean aiemmat kannanotot ja vastataan viimeaikaisiin keskusteluihin sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston näkemyksiin.

2. tähdentää monivuotisesta rahoituskehiksestä parhaillaan käytäviä neuvotteluita silmällä pitäen, että koheesipolitiikka on investointipolitiikka, joka edellyttää sekä varojen tehokasta käyttöä että vahvaa talousarviota, jota ei voi leikata, mikäli halutaan edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, parantaa kilpailukykyä sekä torjua erojen kasvua EU:n alueiden sisällä ja välillä etenkin kriisin aikana. Koska koheesipolitiikalla on keskeinen merkitys talouskriisiin sekä Eurooppa 2020 -strategian haasteisiin vastaamisessa, koheesipolitiikan määrärahoja ei tulisi leikata 19 miljardilla eurolla (Euroopan komission ehdotukseen verrattuna) samaan aikaan, kun muiden Euroopan unionin politiikan alojen määrärahat pysyvät ennallaan tai jopa kasvavat, kuten luonnoksessa 22. marraskuuta 2012 kokoontuneen neuvoston päätelmiksi ehdotetaan.

3. on erittäin tyytyväinen Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunnan 11. ja 12. heinäkuuta 2012 hyväksymiin toimeksiantoihin, joissa on otettu pääosin huomioon alueiden komitean lausunnoissa ilmaistut ja omaksutut paikallis- ja alueviranomaisten vaatimukset. Komitea pahoittelee kuitenkin, että ESR-asetusehdotukseen liittyviä keskeisiä kysymyksiä ei otettu huomioon Euroopan parlamentin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan 5. heinäkuuta 2012 hyväksymässä mietintöluonnoksessa.

4. pitää tervetulleena komission ehdottamassa lainsäädäntöpakettissa esitettyä yksinkertaistamiseen tähtäävää kehitystä sekä on tyytyväinen äskettäin hyväksytyjen EU:n yleiseen talousarvioon sovellettavien varainhoitosääntöjen määräyksiin, jotka koskevat muun muassa kiinteämääraisten ja kertaluonteisten maksujen käyttöä sekä maksumääräaikaisten lyhentämistä. Komitea painottaa, että jäsenvaltioiden tasolla on pyrittävä vielä nykyistä kunnianhimoisemmin yksinkertaistamaan pääsyä osalliseksi EU:n rahastomenettelystä, julkisia hankintoja koskevia EU:n ja jäsenvaltioiden sääntöjä sekä raportointi- ja valvontamekanismeja.

5. tukee voimakkaasti Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunnan neuvotteluryhmää kolmen toimielimen neuvotteluissa sekä muistuttaa erityisesti yhtyvänsä muutamaani EP:n

keskeisiin näkemyksiin, jotka koskevat seuraavia asioita ja joiden komitea toivoo pysyvän lopullisessa lainsäädäntöpaketissa:

- tuki koheesipolitiikalle, joka kattaa kaikki alueet ja jossa keskitytään myös EU:n vähemmän kehittyneisiin alueisiin
- tuki siirtymäalueiden muodostamalle uudelle ryhmälle ja kahta kolmasosaa nykyisestä tuesta vastaava turvaverkko lähentymistuen piiristä putoavia alueita varten
- tarve tasapainottaa painopisteet Eurooppa 2020 -strategian ja perussopimusten tavoitteiden kesken sekä tarve lisätä joustavuutta temaattisen keskittämisen soveltamiseen
- paikallis- ja alueviranomaisten tehokas osallistuminen kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien laatimiseen monitasoisen hallinnon periaatetta noudattaen
- vahva tuki yhteisiä sääntöjä koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen eurooppalaisten hyvän kumppanuuden sääntöjen käyttöönotolle
- makrotaloudellisten ehtojen torjuminen jyrkästi
- koheesipolitiikan toteuttamiseen välittömässä yhteydessä olevien ennakkoehtoien tarpeellisuus
- suoritusvarauksen hylkääminen
- koheesiorahaston määrärahojen siirtäminen uuteen Verkkojen Eurooppa -välineeseen soveltamalla tiukasti koheesiorahaston sääntöjä ja kansallisia kiintiöitä noudattaen
- tuki Euroopan komission suosittelemalle aluekehitystä koskevalle yhdennetylle lähestymistavalle sekä uusien välineiden ja hallintotapojen, kuten yhdennettyjen alueellisten investointien ja paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden, käyttöönotto kaupungeissa
- kaupunkialueiden kehitysfoorumien torjuminen mutta pyyntö Urbact-ohjelman vakiinnuttamisesta.

6. tähdentää, että lainsäädäntöpaketti olisi hyväksyttävä mahdollisimman pian monivuotisen rahoituskehityksen hyväksymisen jälkeen. Komitea muistuttaa, että EU:n kohtaaman talous- ja sosiaalikiisiin vakavuuden vuoksi kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien täytäntöönpano olisi ehdottomasti pystytävä aloittamaan vuonna 2014, sillä tämä on ainoa tapa jakaa unionin määrärahoja, joilla on jäsenvaltioille, alueille ja kunnille ratkaiseva merkitys investointien ja rakenneuudistusten kannalta.

7. muistuttaa, että EAYY-asetusehdotuksesta käytävä keskustelu olisi pidettävä erillään koheesiopolitiikan yleisestä lainsäädäntöpaketistä, sekä korostaa, että kyseinen asetusta, jolla ei ole suurta merkitystä Euroopan unionin talousarvion kannalta, tulisi hyväksyä viipymättä eikä odottaa koko lainsäädäntöpaketin hyväksymistä. Näin asetusta tulisi voimaan mahdollisimman pian, mikä mahdollistaisi uusien EAYY-hankkeiden järjestämisen lainsäädännöllisesti turvatuissa puitteissa.

Kunnianhimoinen talousarvio vuoden 2013 jälkeiselle koheesiopolitiikalle

8. muistuttaa alue- ja paikallisviranomaisten olevan hyvin tietoisia siitä, että koheesiopolitiikan tuloksia on parannettava kehittämällä rakennerahastojen ohjelmasuunnittelua ja rakennerahastovarojen käyttöä etenkin nykytilanteessa taluskriisin aiheuttamien finanssioliittisten rajoitusten vuoksi.

9. ei hyväksy monivuotista rahoituskehystä, joka on suuruudeltaan Euroopan komission ehdotusta pienempi, sillä se heikentäisi Euroopan unionin taloutta ja kilpailukykyä ja yleisesti sisämarkkinoita juuri silloin, kun unioni kaipaisi kipeimmin vahvistusta. Aiheesta "Käynnissä olevat monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut" antamansa päätöslauselman⁽¹⁾ mukaisesti komitea toistaa jälleen vaatimuksensa uskottavasta monivuotisesta EU:n talousarviosta, joka on EU:n kaikkia jäsenvaltioita ja alueita hyödyttävä investointiväline ja maksusitoumusmäärärahojen osuutena BKTL:stä mitattuna vähintään samantasoinen kuin se, josta sovittiin rahoituskaudelle 2007–2013.

10. katsoo kuitenkin, että puheenjohtajavaltio Kyproksen 29. lokakuuta 2012 ehdottamaa vuoden 2013 jälkeisen koheesiopolitiikan talousarviomäärärahojen supistamista ei voi hyväksyä, ja kehottaa näin ollen jäsenvaltioita harkitsemaan uudelleen budjettirajoituksia ja säilyttämään vähintään rahoituksen nykytason.

11. vahvistaa, että on syytä säilyttää EU:n vahva ja kunnianhimoinen koheesiopolitiikka, jotta voidaan saavuttaa perussopimuksessa asetetut taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskevat tavoitteet sekä sitoutua kollektiivisesti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamiseen; neuvoston puheenjohtajavaltion budjettimäärärahoihin ehdottama yli 10

miljardin euron supistus suurentaisi vähemmän kehittyneiden ja kehittyneempien alueiden ja seutujen välistä kuilua sekä kansalaisten välistä tuloeroja.

12. painottaa, että koheesiopolitiikan määrärahoihin tehtävät leikkaukset heikentäisivät sisämarkkinoiden kehitystä sekä paikallis- ja alueviranomaisten investointivalmiuksia Euroopan tulevaisuuden kannalta ratkaisevan tärkeillä aloilla, kuten tutkimuksen, innovoinnin, koulutuksen, pk-yrityksille tarjottavan tuen, vihreän talouden ja infrastruktuurin saroilla, jotka ovat avaintekijöitä luotaessa uusia työpaikkoja tulevaisuudessa. Komitea katsoo, että nykyisen talous- ja sosiaalikiisiin aikana budjettileikkaukset vaarantaisivat pitkään aikavälin investoinnit sekä Euroopan tulevan kestäväpohjaisen kasvun ja siihen liittyvän roolin maailmassa.

Demokraattisen vastuun lisääminen: yhteispäätösmenettelyn noudattaminen

13. muistuttaa, että Lissabonin sopimuksen määräysten mukaisesti koheesiopolitiikkaa koskevat säädöstekstit hyväksytään nyt ensimmäistä kertaa yhteispäätösmenettelyä noudattaen, ja jäsenvaltiot ja Euroopan parlamentti asetetaan täten tasavertaiseen asemaan toisiinsa nähden.

14. katsoo siksi, että useista rahoitukseen liittyvistä asioista, kuten määrärahojen jakamisesta jäsenvaltio- ja alueellisella tasolla, enimmäismäärästä ja turvaverkosta, olisi keskusteltava neuvostossa koheesiopolitiikan lainsäädäntöpaketistä eikä monivuotisesta rahoituskehystä käytävien neuvotteluiden yhteydessä, kuten komitea on jo todennut vuoden 2013 jälkeisestä uudesta monivuotisesta rahoituskehystä antamassaan lausunnossa⁽²⁾. Komitea kritisoi sitä, että edellä mainitut kysymykset on sisällytetty neuvoston neuvottelupakettiin. Koska ne kuuluvat yhteispäätösmenettelyn piiriin, niitä tulisi komitean mielestä käsitellä yleisten asioiden neuvostossa. Lisäksi Euroopan parlamentin olisi päästävä asianmukaisesti osallistumaan näihin keskusteluihin neuvoston rinnalla ja AK:ta olisi kuultava tosiasiallisen demokraattisen vastuunalaisuuden varmistamiseksi. Komitea varaa itselleen oikeuden nostaa kanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa oikeuksiansa turvaamiseksi, ellei Euroopan komissio esitä säädösehdotusta, johon AK voi ottaa kantaa lausunnollaan.

Rakennerahastojen jakomenetelmä

15. pahoittelee jälleen kerran, että BKT/BKTL (ja vähemmässä määrin, työttömien lukumäärä) ovat ainoita kriteereitä, joita käytetään kunkin alueen osalta rakennerahastomäärärahojen tason määrittämiseen. Komitea pitääkin tervetulleena ehdotusta lisätä työttömien lukumäärän vaikutusta heikemmin kehittyneillä ja siirtymäalueilla, kuten luonnoksessa Eurooppa-neuvoston päätelmiksi (22. marraskuuta 2012 annettu versio) toodetaan, jotta tasapainotetaan BKT:n painoarvoa jakomenetelmässä ja otetaan huomioon yhteenkuuluvuuden sosiaalinen ulottuvuus. Komitea suosittaa myös, että jaettaessa rakennerahastomäärärahoja jäsenvaltiotasolla tarkastellaan sellaisia muita demografisia lisä-indikaattoreita kuin kokonaishuoltosuhdetta.

⁽¹⁾ Ks. CdR 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Ks. CdR 1777/2012 fin (esittelijä Mercedes Bresso, IT, PSE).

16. tähdentää aiempaan tapaan⁽³⁾, että olisi käytettävä täydentäviä indikaattoreita, jotta voitaisiin paremmin sosiaaliset ja ympäristöön (kuten julkisten palveluiden saatavuuteen, terveydenhoitoon, asukaskohtaisiin tuloihin, liikkuvuuteen ja puhtaaseen ympäristöön) liittyvät tarpeet ja haasteet. Kyseisten indikaattoreiden seututason jakauma (Gini-indeksi) voitaisiin liittää osaksi varojen osoittamismenettelyä alueellista yhteenkuuluvuutta koskevien haasteiden arvioinnin parantamiseksi.

17. katsoo, että jotta voitaisiin ottaa huomioon aluekehityksen suuntaukset, BKT:n asukaskohtainen kehitys viitejakson aikana (perustuen viimeisintä kolmivuotisjaksoa koskeviin unionin lukuihin) olisi huomioitava tulevassa varojen osoittamismenettelyssä. Joustavamman menetelmän ansiosta tukea voitaisiin näin ohjata myös taloudellisesta taantumasta kärsiville alueille.

18. kehottaa lisäämään vakavat ja pysyvät luontoon tai väestöön liittyvät haitat siihen kriteeriluetteloon, jota jäsenvaltiossa käytetään resurssien kohdentamiseen. Komitea muistuttaa erityisesti siitä, että väestökriteerit, kuten asutuksen hajanaisuus, alueiden tiettyjen osien väestökato tai väestön ikääntyminen, vaikuttavat merkittävästi taloudelliseen kehitykseen ja julkisten palvelujen kustannuksiin. Komitea on tyytyväinen tukeen, jota se on saanut Euroopan parlamentilta tässä asiassa, ja pyytää neuvostoa yhtymään parlamentin kantaan.

19. vahvistaa valittavasta menetelmästä riippumatta seuraavat periaatteet:

- rakennerahasto- ja koheesiorahastotoimet tulisi kohdentaa vähemmän kehittyneille alueille samalla kun noudatetaan Euroopan komission ehdotuksen mukaista jakoa erityyppisiin alueisiin
- siirtymäalueita olisi kohdeltava oikeudenmukaisesti ilman että luodaan liian monia eroja lähentymistuen piiristä jo pudonneiden alueiden ja muunlaisten siirtymäalueiden välille
- myös enemmän kehittyneitä alueita olisi tuettava, koska monilla niistä huomattavia sosiaalisia ongelmia, köyhyyspesäkeitä useimmilla kaupunkialueilla sekä ympäristöä ja taloudellista kilpailukykyä koskevia haasteita.

20. katsoo, että täydentävyyseriaate on ratkaisevan tärkeä koheesiopolitiikan tehokkuuden kannalta ja että ilman sitä kaikki EU:n aluepoliittiset pyrkimykset saattavat olla hyödyttömiä.

⁽³⁾ Ks. AK:n lausunto aiheesta "Bkt ja muut indikaattorit – edistyksen mittaaminen", CdR 163/2010 fin, esittelijä: Vicente Álvarez Areces (ES, PSE).

21. on erityisen huolissaan siitä, että neuvoston puheenjohtajan ehdotuksissa viiteajanjaksona alueiden osalta on pidetty kolmivuotiskautta 2007–2009. Meneillään olevan kriisin vuoksi kyseisellä kaudella mitattu suhteellinen vauraus väärin todellisuutta, koska se pohjautuu talouskasvun vuosiin. Tästä kärsivät etenkin ne alueet, joilla kriisin vaikutukset ovat olleet suurimmat. Komitea suhtautuu myönteisesti ehdotukseen vuonna 2016 tehtävästä tarkistuksesta, mutta ehdottaa turvaverkkojen lisäksi erityistukea niille alueille, joiden suhteellinen vauraus on vähentynyt kriisin vuoksi niin paljon, että niiden lähtökohdat ovat epäsuotuisat muihin samaan alueluokkaan kuuluviin alueisiin verrattuna.

Enimmäismäärän osalta

22. kannattaa 18. syyskuuta 2012 päivätyssä neuvottelupaketissa ehdotettua rajauskerrointa (2,5 prosenttia), jossa otetaan huomioon ero, joka EU:n 12 uuden jäsenvaltion on kurotava umpeen vanhoihin jäsenvaltioihin nähden, ja hyödyntämismahdollisuuksissa ilmenevät hankaluudet, joita eräillä jäsenvaltioilla on nykyisellä ohjelmakaudella. Tämän vuoksi komitea torjuu supistuksen, jota 22. marraskuuta 2012 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa ehdotetaan (2,35 prosenttia). Komitea esittää kuitenkin, että niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka liittyivät unioniin ennen vuotta 2013 ja joiden keskimääräinen BKT:n reaali kasvu vuosina 2008–2010 oli alle –1 prosenttia, turvataan sellainen enimmäismäärä, joka mahdollistaa samantasoiset sitoumukset kuin kuluvalle kaudella 2007–2013.

Turvaverkon osalta

23. kannattaa komission esittämää turvaverkkoa koskevaa ehdotusta, jonka mukaan lähentymistuen piiristä pudonneille alueille osoitetaan vähintään kaksi kolmasosaa nykyisistä määrärahoista, ja pitää tästä syystä valitettavana Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan viimeisimpiä ehdotuksia turvaverkon osuuden alentamiseksi ehdotetusta tasosta.

Kaupunkialueita koskevien erillismaksujen osalta

24. on tyytyväinen siihen, että kaupunkialueita koskevat erillismaksut on hiljattain poistettu neuvoston puheenjohtajavaltion asiakirjoista monivuotista rahoituskehystä koskevan neuvottelupaketin osalta, jonka mukaan jokaista asukasta kohden, joka asuu vähintään 250 000 asukkaan kaupungissa, myönnetään 4 euron tuki. Tästä tuesta olisivat kaupungistuneemmat alueet saaneet taloudellista hyötyä maaseutualueiden jäädessä edelleen hyvin paljon jälkeen kaupunkialueiden kehityksestä.

Alueellisen yhteistyön määrärahojen osalta

25. tukee voimakkaasti komission ehdotusta EU:ssa tehtävän alueellisen yhteistyön määrärahojen lisäämisestä 11,8 miljardiin euroon siihen nykyisellä ohjelmakaudella osoitettujen 8,7 miljardin euron asemesta. Komitea muistuttaa lisäarvosta, jota Euroopan alueellinen yhteistyö on tuonut Euroopan yhdentymiseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen sen ansiosta, että rajojen kielteiset vaikutukset on saatu mahdollisimman vähäisiksi,

lisätty toimintapolitiikan tehokkuutta, parannettu elämänlaatua, vahvistettu valmiuksia sekä edistetty luottamusta ja keskinäistä ymmärrystä. Niinpä komitea pahoittelee 22. marraskuuta 2012 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa ehdotettua 3 miljardin euron leikkausta sekä sitä, että rajat ylittävään yhteistyöhön on palautettu vaatimus 150 kilometrin etäisyydestä merirajoilla sijaitsevien alueiden tapauksessa. Komitea suhtautuu kuitenkin myönteisesti siihen, että neuvoston päätelmiä koskevassa luonnoksessa otetaan huomioon AK:n kehoitus ja EP:n kanta, kun kyse on tarpeesta nostaa osarahoitusosuus 85 prosenttiin alueellisen yhteistyön ohjelmien osalta.

Makrotaloudellisista ehdoista luopuminen ja taloudelliset seuraamukset tai palkinnot

26. vahvistaa vastustavansa jyrkästi makrotaloudellisia ehtoja, erityisesti vakaus- ja kasvusopimuksen sanktioihin liittyvää yhteisen strategiakehykseen kuuluvista rahastoista peräisin olevan rahoituksen jäädyttämistä tai peruuttamista, koska tämä saattaa aiheuttaa suurta haittaa erityisesti alue- ja paikallisviranomaisille, jotka eivät ole vastuussa siitä, että jäsenvaltiot eivät ole noudattaneet kyseisiä vaatimuksia.

27. pitää tervetulleena Euroopan parlamentin antamaa tukea tässä asiassa, ja toivoo, että neuvotteluryhmä onnistuu – kolmikantaneuvottelujen puitteissa – saamaan jäsenvaltiot peruuttamaan kaikki makrotaloudellisiin ehtoihin liittyvät toimenpiteet yhteisiä sääntöjä koskevasta asetuksesta.

28. toistaa tukensa sille, että yhteiseen strategiakehykseen kuuluvat rahastot ja EU:n uusi talouden ohjausjärjestelmä kytkettäisiin osittain toisiinsa siten, että kumppanuussopimuksia ja toimenpideohjelmia olisi mahdollista muuttaa EU-ohjausjakson puitteissa annettavien maakohtaisten suositusten perusteella. Komitea kuitenkin vastustaa jyrkästi maksujen osittaista tai täydellistä keskeyttämistä.

29. toteaa uudelleen, ettei se voi hyväksyä sitä, että parhaiten menestyneille alueille jaettaisiin suoritusvarausta, koska tällainen mekanismi saattaa kannustaa poliittisia päättäjiä asettamaan hyvin vaatimattomia ja helposti saavutettavia tavoitteita, jotta käyttöön saataisiin lisäresurssit, mikä voi kannustaa kehittämään vaatimattomia hankkeita ja kaihtamaan innovointia. Komitea onkin tyytyväinen Euroopan parlamentin kantaan antaen sille tukensa ja toivoo, että neuvosto muuttaisi kantaansa tässä asiassa. Komitea toistaa ehdotuksensa joustovarauksesta, johon saatetaan varat ilman eri toimenpiteitä vapautetuista maksusitoumuksista ja jolla voitaisiin rahoittaa kokeiluluontoisia aloitteita. Tämä voisi olla kompromissi mainittujen kahden lainsäädäntäalimen välillä.

30. on täysin samaa mieltä lähestymistavasta, jota uusi tulopohjainen hallintakehyks edellyttää, sekä näin ollen siitä, että tulosten mittaamiselle annetaan suuri painoarvo. Komitea katsoo kuitenkin, että tarvitaan joustavia sääntöjä, jotka mahdollistavat tulosten tarkastelun kunkin alueen erityistä taloudellista

tilannetta vasten. Lisäksi komitea vahvistaa vastustavansa kaikenlaisia tuloskehykseen liittyviä taloudellisia sanktioita.

Tehokas kumppanuus paikallis- ja alueviranomaisten kanssa

31. puoltaa monitasoisen hallinnon periaatteen täysimääräistä soveltamista ja paikallis- ja alueviranomaisille mahdollisuutta aktiivisempaan osallistumiseen koheesipolitiikan laadintaan, siitä käytäviin neuvotteluihin ja sen täytäntöönpanoon ensi ohjelmakaudella.

32. suhtautuu myönteisesti Euroopan parlamentin ehdotukseen, jonka mukaan paikallis- ja alueviranomaiset asetettaisiin kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien laatimisessa samalle viivalle jäsenvaltioiden hallitusten kanssa toissijaisuusperiaatetta kunnioittaen.

33. odottaa, että paikallis- ja alueviranomaiset saavat mahdollisuuden osallistua tiiviisti kumppanuussopimusten suunnitteluun, jotta voidaan vastata alueellisten kehitysstrategioiden alhaalta ylöspäin suuntautuvan yhtenäisen lähestymistavan tarpeisiin. Komitea kehottaa jäsenvaltioita aloittamaan koheesipolitiikan strategisen suunnittelun, jotta yhteiseen strategiakehykseen kuuluvien rahastojen ohjelmasuunnittelu voidaan aloittaa 1. tammikuuta 2014 mennessä. Tässä yhteydessä komitea kehottaa Euroopan komissiota seuraamaan tiiviisti kyseisten sopimusten laadintaa ja välttämään ylhäältä alaspäin suuntautuvaa alakohdista lähestymistapaa ohjelmasuunnittelussa.

34. kannattaa Euroopan komission ehdotusta siitä, että laadittaisiin ensimmäisen kerran eurooppalaisen hyvän kumppanuuden säännöt, ja pahoittelee syvästi, ettei neuvosto hyväksy tällaista välinettä, jonka tavoitteena on parantaa kumppanuuksien laatua kaikissa jäsenvaltioissa, sekä kehottaa vastahakoisia jäsenvaltioita harkitsemaan uudelleen kantaansa eurooppalaisen hyvän kumppanuuden sääntöihin, koska vastahakoisuus antaa negatiivisen signaalin niiden halukkuudesta tehdä yhteistyötä täysivaltaisten kumppanien kanssa.

Rakenne, jossa otetaan huomioon alueelliset erot

35. toistaa kannattavansa uutta "siirtymäalueiden" luokkaa ja tukee Euroopan parlamenttia parhaillaan käytävissä toimielinten välisissä neuvotteluissa sekä kehottaa neuvoston puheenjohtajavaltiota pysymään kannassaan neuvotteluiden loppuun saakka, sillä tämä uusi alueluokka vastaa osittain alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteeseen tarjoamalla tasapuolisempaa tukea kaikille alueille.

36. pitää tervetulleena Euroopan parlamentin ehdotusta perustaa uusi turvaverkko, joka vastaa neljää viidesosaa kauden 2007–2013 määrärahoista, "yhdestä alueesta muodostuville saarivaltioille, jotka ovat oikeutettuja koheesiorahaston tukeen vuonna 2013", ja syrjäisimmille alueille, jotka eivät enää vuoden 2013 jälkeen kuulu vähemmän kehittyneiden alueiden luokkaan.

37. muistuttaa syrjäisimpien ja harvaan asuttujen alueiden tarpeista ja haasteista ja kehottaa osoittamaan niille riittävät ja oikeasuhteiset budjettimäärärahat, jotta saavutetaan tavoite taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta ja saadaan nämä alueet paremmin integroitua sisämarkkinoihin. Komitea suhtautuu myönteisesti tuki-intensiteetin lisäämiseen syrjäisimpien alueiden osalta (20:sta 30:een euroon asukasta kohti), kuten 22. marraskuuta 2012 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa ehdotetaan.

38. painottaa, että Lissabonin sopimuksessa alueellinen yhteenkuuluvuus lisättiin koheesiopolitiikan tavoitteisiin taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden rinnalle. Komitea ihmettelee, ettei EP:n työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan ESR-asetusta käsittelevässä mietinnössä viitata tähän alueelliseen ulottuvuuteen eikä myöskään teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin eikä saarialueisiin, harvaan asuttuihin alueisiin, vuoristo- tai syrjäisimpiin alueisiin.

Temaattinen keskittäminen: joustavuuden lisääminen

39. on tyytyväinen Euroopan parlamentin ja neuvoston kompromissiratkaisuna hyväksytyyn joustavampaan lähestymistapaan Eurooppa 2020 -strategian temaattisen keskittämisen osalta. Komitea muistuttaa perussopimusten tärkeimmistä poliittisista tavoitteista (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus) sekä tarpeesta ottaa nykyistä paremmin huomioon valtioiden ja alueiden väliset erot ja niiden kohtaamat haasteet, joita seikkoja molemmat lainsäätäjät ovat tukeneet.

40. pitää tervetulleena temaattisten tavoitteiden ja investointiprioriteettien laajentamista siten kuin Euroopan parlamentin EAKR- ja ESR-asetusehdotuksia koskevissa asiakirjoissa sekä neuvoston puheenjohtajavaltion hyväksymissä kompromissiratkaisussa temaattisen keskittämisen osalta esitetään. Komitea korostaa kuitenkin, että on tärkeää kiinnittää huomiota kulttuuriperinnön ja matkailun hyödyntämiseen liittyviin teemoihin. Komitea pahoittelee sen sijaan, ettei EP:n työllisyyden ja sosiaaliasioiden antamassa ESR:ää käsittelevässä mietinnössä esitetä Euroopan komission ehdottamien määrärahojen keskittämisen prosenttiosuukien supistamista, toisin kuin AK on perännyt.

41. pitää erityisen tervetulleena Euroopan parlamentin kantaa tieto- ja viestintätekniikan perusinfrastruktuurin laajentamisesta kaikille alueille, mutta pahoittelee neuvoston vaihteloa asiasta. Komitea kehottaa jäsenvaltioita pohtimaan uudelleen kantansa asiaan, sillä jopa kehittyneillä seuduilla monet syrjäiset maaseutualueet ovat edelleen ilman nopeita tieto- ja viestintäverkkoja.

42. on tyytyväinen, että neuvosto on poistanut temaattisen keskittämisen, jota Euroopan komissio edellyttää EAKR-asetuksessa syrjäisimmiltä alueilta erityisen määrärahan saamiseksi, ja toivoo, että Euroopan parlamentti muuttaa neuvottelumandattiaan asiassa neuvoston kannan mukaisesti nykyisiä toimielinten välisiä neuvotteluja silmällä pitäen.

Euroopan sosiaalirahasto

43. toistaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat ja niiden tulee olla vastaisuudessaakin ESR:n toimenpideohjelmien suunnittelun ja täytäntöönpanon keskeisiä toimijoita. Täten komitea torjuu Euroopan parlamentin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnössä esitetyn näkemyksen siitä, että jäsenvaltioiden tulisi olla kaikkien ESR:n toimien "ensisijaisia välittäjiä" valtiotason työllisyyspolitiikkojen tärkeyden vuoksi.

44. toistaa kehotuksen lisätä ESR-asetukseen viittaus luonnontalouteen tai väestöön liittyviin haittoihin Euroopan aluekehitysrahastoa koskevan asetusluonnoksen 10 artiklan tapaan sekä sisällyttää siihen viittaus syrjäisimpiin alueisiin. Lisäksi komitea korostaa tarvetta laajentaa ESR:n alaista alueellista yhteistyötä rajatylittävään ja alueiden väliseen yhteistyöhön valtioiden välisen yhteistyön lisäksi.

45. pahoittelee 22.–23. marraskuuta pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen päätelmissä ehdotettua leikkausta vähävaraisimmille suunnatun elintarvikeohjelman määrärahoihin (2,5 miljardista eurosta 2,1 miljardiin euroon). Komitea kehottaa pitämään ohjelman selkeästi erillään ESR:stä ja osoittamaan sitä varten riittävät määrärahat, jotka siirretään monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeesta 2 (YMP).

Kohti virallista "koheesiopolitiikan neuvostoa"

46. pitää tervetulleena ja kannattaa puheenjohtajavaltio Kyprosen ehdotusta perustaa virallinen "koheesiopolitiikan neuvosto", joka muodostuisi "koheesiopolitiikasta vastaavista ministereistä". AK on puoltanut pitkään tällaista virallista tapaamisfoorumia, sillä se parantaisi koheesiopolitiikan saamaa huomiota ja takaisi jatkuvan poliittisen keskustelun koheesiopolitiikasta. Komitea on halukas osallistumaan aktiivisesti virallisesta neuvostosta käytävään poliittiseen keskusteluun, sillä asia vaikuttaa EU:n alue- ja paikallisviranomaisten etuihin. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat suoraan osallisia ja mukana koheesiopolitiikan täytäntöönpanossa ruohonjuuritasolla.

47. pahoittelee, että hallintoviranomaisina toimivilta kansallisilta tai alueellisilta viranomaisilta vaaditaan edelleen investointien rahoittamista ennakoon. Tämä merkitsee nykyisillä rajoitetuilla rahoitusmarkkinoilla vaikeaa taloudellista ponnistusta. Jos Euroopan unioni edellyttää investointien ennakko-rahoittamista, se menettää ainutlaatuisen tilaisuuden suunnata varoja suoraan talouden edistämiseen ja rakennemuutoksiin siten, että myönnetään suurempia ennakoita, jotka mahdollistavat rahoittamisen korvausten saannin alkamisen edellyttämässä tahdissa.

Toimenpideohjelmien varainhoito

48. ei ole hallinnointiin ja valvontaan sovellettavien säännösten kohdalla samaa mieltä arvonlisäveron kohtelusta, sillä alv:n tukikelpoisuus toimintakustannuksena rajoitetaan säännöksissä erityistapauksiin, mikä tekisi alv:n luokittelun korvattavaksi kustannukseksi mahdottomaksi useimmilla alueilla. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että rahastojen yhteisrahoitusosuus saattaa todellisuudessa laskea jopa 23 prosenttia.

49. kannattaa N+3-säännön säilyttämistä ohjelmakaudella 2014–2020.
50. kannattaa alv:n tukikelpoisuutta kaikissa menoluokissa silloin, kun alv ei ole tuensaajalle vähennyskelpoinen.

Bryssel 1. helmikuuta 2013

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
